

Spis treści

1. Działalność, struktura i organizacja administracji skarbowej w procesie wykrywania nierzetelnych transakcji	7
1.1. Zadania Krajowej Administracji Skarbowej	7
2. Uprawnienia służb skarbowych w zakresie wykrywania nierzetelnych transakcji w kontekście bezpieczeństwa prowadzonej działalności gospodarczej	13
2.1. Procedury sprawdzające, kontrolne realizowane przez organy administracji skarbowej	14
2.2. Czynności sprawdzające	15
2.2.1. Obowiązki kontrahenta kontrolowanego podatnika	17
2.2.2. Rola kontrahenta w czasie czynności sprawdzających	17
2.2.3. Konsekwencje niewykonania obowiązków kontrahenta w związku z czynnościami sprawdzającymi	18
2.2.4. Pomoc prawna przy prowadzeniu czynności sprawdzających u kontrahenta podatnika	19
2.3. Kontrola krzyżowa	19
2.3.1. Zakres kontroli krzyżowej	19
2.3.2. Przedmiot kontroli krzyżowej	21
2.3.3. Sankcje dla kontrahenta kontrolowanego podatnika	22
2.4. Kontrola podatkowa	22
2.4.1. Podmioty prowadzące kontrolę podatkową	22
2.4.2. Podmioty kontrolowane	23
2.4.3. Kontrola a inne procedury podatkowe	23
2.4.4. Cel kontroli	24
2.4.5. Rodzaje kontroli podatkowej	24
2.5. Kontrola celno-skarbowa	25
2.5.1. Podmioty prowadzące kontrolę celno-skarbową	26
2.5.2. Podmioty kontrolowane	26
2.5.3. Cel kontroli	27
2.5.4. Rodzaje kontroli celno-skarbowej	28
2.6. Postępowanie podatkowe	29
2.6.1. Wszczęcie postępowania podatkowego	30
2.6.1.1. Postępowanie podatkowe w ramach kontroli podatkowej	32
2.6.1.2. Postępowanie podatkowe w ramach kontroli celno-skarbowej	33
2.6.2. Strona postępowania	33
2.6.3. Przebieg postępowania podatkowego	34
2.6.4. Zakończenie postępowania podatkowego	36
2.6.4.1. Wydanie decyzji	37
2.6.5. Postępowanie odwoławcze	38
2.6.5.1. Kontrola podatkowa	38

2.6.5.2. Kontrola celno-skarbowa	38
2.6.6. Forma i treść odwołania od decyzji	39
2.7. Nabycie sprawdzające	40
2.7.1. Uprawnienia i obowiązki sprawdzającego	42
2.7.2. Miejsce prowadzenia nabycia sprawdzającego	42
2.7.2.1. Właściwość miejscowa organów w zakresie czynności nabycia sprawdzającego	43
2.7.3. Zwrot towaru	43
2.7.4. Zwrot nabytej usługi wykonanej w toku nabycia sprawdzającego ...	44
2.7.5. Obowiązki sprawdzanego	45
2.7.6. Dokumentowanie czynności nabycia sprawdzającego	45
2.7.6.1. Notatka służbowa	45
2.7.6.2. Protokół	46
2.8. Postępowanie mandatowe	48
2.8.1. Organy prowadzące postępowanie mandatowe	49
2.8.2. Nakładanie grzywny w formie mandatu	50
2.8.3. Rodzaje mandatów karnych	51
3. Charakterystyka mechanizmów oszustw w zakresie podatku od towarów i usług	51
3.1. Typy oszustw wykorzystujących mechanizm „znikającego podatnika” w transakcjach wewnątrzspółnotowych	52
3.1.1. Proste oszustwo karuzelowe	53
3.1.2. Proste oszustwo wykorzystujące znikającego podatnika – nabycie	54
3.1.3. Proste oszustwo wykorzystujące znikającego podatnika – karuzela	55
3.1.4. Oszustwo faktur krzyżowych	56
3.1.5. Oszustwa transakcji przeciwstawnych	57
3.1.6. Oszustwa typu „broker zrównoważony”	59
3.1.7. Oszustwo „zdalnie sterowanego znikającego podatnika”	60
3.2. Podmioty uczestniczące w oszustwach typu „znikający podatnik” w transakcjach wewnątrzspółnotowych	62
3.2.1. Znikający podatnik	62
3.2.1.1. Charakterystyka znikających podatników funkcjonujących w Polsce	67
3.2.2. Bufor	68
3.2.2.1. Charakterystyka „buforów” funkcjonujących w Polsce	70
3.2.3. Broker	71
3.2.4. Podmiot wiodący	75
4. Nierzetelne transakcje w kontekście świadomości i należytej staranności przedsiębiorcy	75
4.1. Świadomość a należyta staranność	75
4.2. Udział w nierzetelnych transakcjach a pojęcie należytej staranności, świadomości	78
4.2.1. Należyta staranność a działanie w dobrej wierze	79
4.3. Istotne czynności przedsiębiorcy w kontekście należytej staranności	80

4.3.1.	Należyta staranność a nawiązanie współpracy z kontrahentem	81
4.3.1.1.	Kryteria formalne	81
4.3.1.2.	Kryteria transakcyjne – przykłady obszarów podlegających weryfikacji	83
4.3.2.	Należyta staranność w ramach prowadzonej współpracy	98
4.3.2.1.	Kryteria formalne	99
4.3.2.2.	Kryteria transakcyjne	99
4.3.3.	Ocena dochowania należytej staranności przez podatnika w razie płatności przy wykorzystaniu mechanizmu podzielonej płatności	100
4.4.	Nieświadomy udział w schematach nadużyć jako przykład „odpowiedzialności zbiorowej”	101
5.	Podejście służb skarbowych do uczestnictwa podatnika w transakcjach karuzelowych i właściwa reakcja podatnika w tym zakresie	103
5.1.	Typowanie nierzetelnych transakcji przez służby skarbowe	104
5.1.1.	Sieć danych i informacji wykorzystywanych przez służby skarbowe w ramach prowadzonych działań w kontekście odpowiedzialności kadry zarządzającej	105
5.1.2.	Uprawnienia organów w zakresie gromadzenia informacji	108
5.1.2.1.	Dane pozyskiwane we współpracy z innymi organami i instytucjami	109
5.1.2.2.	Informacje pozyskiwane od biur rachunkowych	110
5.1.2.3.	Informacje pozyskiwane od banków i podmiotów rynku finansowego	111
5.1.2.4.	Inne możliwości pozyskiwania danych	116
5.1.2.5.	Sankcje za nieprzekazanie informacji	116
5.2.	Konsekwencje i następstwa czynności analitycznych w zakresie wykrywania nierzetelnych transakcji	117
5.3.	Podejście organów administracji skarbowej do nadużyć i weryfikowania okoliczności w zakresie badanych transakcji	119
5.3.1.	Okoliczności weryfikowane przez organy w toku prowadzonych czynności	120
5.3.1.1.	Otoczenie, w tym aspekt międzynarodowy badanych transakcji	121
5.3.1.2.	Badanie łańcucha kontrahentów	121
5.3.1.3.	Płynność zmiany podmiotów w ramach schematu nadużycia	122
5.3.1.4.	Brak realizacji obowiązków podatkowych	122
5.3.1.5.	Płynność towarów i usług	122
5.3.1.6.	Metody płatności i przepływ środków	123
5.3.1.7.	Zasoby finansowe	123
5.3.1.8.	Wysokość marży	123
5.3.1.9.	Okoliczności zawieranych transakcji	124
5.3.1.10.	Dokumentacja transakcji	124
5.3.1.11.	Nieuzasadniona obniżka cen	124
5.3.1.12.	Powtarzalność towarów	125

5.3.1.13. Deklaracje VAT i transakcje WDT	126
5.3.1.14. Hurtowy charakter transakcji	126
5.3.1.15. Nowe podmioty w ramach łańcucha transakcji	127
5.3.1.16. Nagły wzrost obrotów	127
5.3.1.17. Brak struktur biznesowych	127
5.3.1.18. Sprzedaż bez transportu	127
5.3.1.19. Towary przeznaczone na inny rynek	128
5.3.1.20. Dystrybucja i ceny	128
5.3.1.21. Brak możliwości negocjowania ceny	129
5.3.1.22. Zarząd podmiotów	129
5.4. Działania przedsiębiorców podejmowane w kontekście udziału w nadużyciu	129
6. Wykrywanie nadużyć i nieprawidłowości jako źródło największych problemów kadry zarządzającej	132
7. Formy odpowiedzialności kadry zarządzającej	135
7.1. Odpowiedzialność podatkowa osób trzecich	135
7.2. Odpowiedzialność karna z tytułu powstałych zobowiązań	139
7.3. Odpowiedzialność karna podmiotów zbiorowych	141
8. Zabezpieczenie przyszłych zobowiązań podatkowych w toku prowadzonych działań kontrolnych organów skarbowych	141
8.1. Zastosowanie instytucji zabezpieczenia zobowiązania	142
8.2. Termin płatności zobowiązania podatkowego a jego zabezpieczenie	143
8.3. Zabezpieczenie zobowiązania podatkowego przed wydaniem decyzji ustalającej wysokość zobowiązania albo decyzji określającej wysokość zobowiązania lub wysokość zwrotu podatku	144
8.4. Przesłanki zabezpieczenia	147
8.5. Postępowanie o zabezpieczeniu	151
8.5.1. Decyzja o zabezpieczeniu wykonania zobowiązania podatkowego	154